

Södertörns högskola | Lärarutbildningen mot yngre åldrar, 210 hp
Examensarbete 15 hp | Utbildningsvetenskap avancerad nivå |
Höstterminen 2011

Elevers lärande i grupparbeten

– en kvalitativ studie av en grupp elevers tankar
kring lärande i grupparbeten

Av: Nahir Acar
Handledare: Åsa Larsson

Abstract

By: Nahir Acar, autumn term of 2011. *Students ' learning in group work-a qualitative study of a group of students ' thoughts on learning in group work.* Teacher Education, University College Södertörn. Supervisor: Åsa Larsson.

The purpose of this study is to investigate how a group of students experience their learning when working in groups, and determine if they prefer to work individually or in groups. This study will also investigate what the students believe that they learn when working in groups. The study is based on these two questions:

- How and what do students perceive that they learn from working in groups?
- Do the students in my study prefer to work in groups or individually?

The method I have used to retrieve information has been to interview four different students. The interviews were individual; I did so to get a deeper view of how students perceive their own learning in groups. I chose a selection of students, two girls and two boys ranging in the ages from 15 to 16 years old, these pupils were all attending the same school. Social Constructivism is the theoretical perspective that my essay is based on. The key concepts of my essay are based on the terms “the horizon of understanding” which come from the hermeneutic research tradition and life-world which is a central concept in the phenomenological research tradition.

The results from this study show that students believe that the spoken interaction in groups is important. The students believe that their individual learning can be developed further with the help of oral interactions, an example given is when students embrace new ideas and thoughts by talking to each other in groups. Based on the results of the interviews, students feel that their individual learning is affected positively when working in groups.

This study shows that when students are being asked if they prefer to work in groups or individually, the answer is evenly divided, but with a small majority favoring to work in groups. However, almost all students who participated in my study believe that working in group is almost all the time a fun method of working and studying.

Keywords: Group work, students' experiences and learning.

Nyckelord: Grupparbete, elevers upplevelser och lärande.

Innehåll

Abstract	2
1. Inledning och bakgrund	5
2. Syfte och frågeställningar	6
3. Teorianknytningar	7
3.1 Socialkonstruktivismen	7
3.2 Begreppsförklaringar	8
3.2.1 Förståelsehorisonten	8
3.2.2 Livsvärld	9
4. Tidigare forskning	9
4.1 När barn får ta eget ansvar för sitt lärande	9
4.2 Viktigt med samspel i grupp	11
4.3 Ett positivt gruppklimat är viktigare än egoistiskt tänkande	13
5. Material och metod	14
5.1 Urval	15
5.2 Kvalitativ intervju	15
5.3 Genomförande av intervjuerna	16
5.4 Hur intervjuerna bearbetades och analyserades	17
5.5 Etiska dilemman	19
6. Analys och resultatredovisning	20
6.1 Elevernas tankar kring grupparbeten	20
6.1.1 Elevernas tankar kring grupparbeten (sammanfattat i en tabell)	22
6.2 Elevers upplevelser kring deras roll i grupparbeten	22
6.2.1 Elevers upplevelser kring deras roll i grupparbeten (Sammanfattat i en tabell)	23
6.3 Tankar och idéer som uppkommer i grupparbeten enligt elever	23
6.3.1 Tankar och idéer som uppkommer i grupparbeten enligt elever (Sammanfattat i en tabell)	24
6.4 Elevers upplevelser kring sitt eget lärande i grupparbeten	25

6.4.1 Elevers upplevelser kring sitt eget lärande i grupparbeten (Sammanfattat i en tabell)	26
6.5 Elevers tankar och åsikter angående individuellt arbete eller grupparbete	26
6.5.1 Elevers tankar och åsikter angående individuellt arbete eller grupparbete (Sammanfattat i en tabell)	28
6.6 För- och nackdelar med grupparbeten enligt elever.....	28
6.7 Hur/på vilket sätt elever anser att de lär sig i grupparbeten	30
6.7.1 Hur/på vilket sätt elever anser att de lär sig i grupparbeten (Sammanfattat i en tabell)	31
6.8 Några exempel på grupparbeten då eleverna lärde sig något och vad de lärde sig just då	32
6.8.1 Några exempel på grupparbeten då eleverna lärde sig något och vad de lärde sig just då (Sammanfattat i en tabell).....	33
7. Slutdiskussion	34
7.1 Metoddiskussion	34
7.2 Resultatdiskussion	36
7.2.1 Hur och vad upplever elever att de lär sig av grupparbeten?.....	36
7.2.2 Föredrar eleverna i min undersökning att arbeta i grupparbeten eller individuellt?	37
7.3 Pedagogiska implikationerna	39
7.4 Fortsatt forskning	40
7.5 Några avslutande meningar	40
Käll- och litteraturförteckning	42
Bilaga	44

1. Inledning och bakgrund

Vi människor är beroende av att fungera i grupp med andra för att vi människor är enligt Nilsson (2005) gruppvarer och en stor del av vårt liv sker i grupp med andra (Nilsson 2005, s. 13). I detta arbete ska jag beskriva hur en grupp elever upplever sitt lärande inom grupparbeten. Eftersom det är så viktigt att vi människor ska kunna fungera socialt både i skolan och i samhället så bör grupparbeten få en stor plats i undervisningen och enligt den nya läroplanen (Lgr 11) så ansvarar skolan för att varje barn efter grundskolan ska kunna arbeta, lära och undersöka både individuellt och i samarbete med andra elever (Skolverket 2011, s. 13).

Just att man blir tvungen att samarbeta inom grupparbeten ser jag personligen som positivt eftersom nästan hela vårt liv går ut på att kunna samarbeta med andra människor och fungera socialt i grupp. Även den nya läroplanen (Lgr11) förklarar att det är viktigt att ge eleverna chansen att utveckla sitt eget lärande i grupp med andra då den anser att ”Skolans uppdrag är att eleverna ska få möjlighet att ta initiativ och ansvar samt utveckla sin förmåga att arbeta såväl självständigt som tillsammans med andra.” (Skolverket 2011, s. 9).

Jag vill också veta hur eleverna tänker angående grupparbeten och med det menar jag ifall eleverna anser att de lär sig av varandra eller ifall vissa föredrar att arbeta individuellt. Som framtida lärare så vill jag veta hur eleverna tänker kring grupparbeten, så att jag vet hur jag ska ta ställning till det när jag väl kommer ut i skolan och ska jobba. Vem vet, efter denna undersökning så kanske det visar sig att elever hellre arbetar individuellt och kanske anser att de lär sig bättre på detta sätt än vad de gör i grupparbeten. Personligen har jag alltid tyckt att det både är lärorikt och roligt att arbeta i grupp med andra människor då man bl.a. kan utbyta idéer och lyssna på andras åsikter. Jag kommer även ihåg från min egen skolgång att jag jublade inombords när min lärare formade uppgifter som skulle lösas i grupparbeten. Just att jag ofta oroade mig för att göra fel när jag arbetade individuellt så kunde jag i dessa fall då vi arbetade med grupparbeten fokusera på andra viktigare saker som hör till uppgifterna som skulle lösas, istället för att fokusera på onödiga saker som att jag var

rädd för att göra fel vilket tog en massa energi som kunde utnyttjas till annat. Som jag beskrivit ovan så anser Nilsson (2005) att vi människor är gruppvarer och därför anser jag att detta är ett viktigt och intressant problemområde att undersöka om.

I och med denna uppsats hoppas jag att både ni läsare och jag själv förstår innebörden av hur elever upplever lärande i grupparbeten vilket man kan ta nytta av som lärare då man t.ex. ska forma en lektion i skolan. Jag inspirerades att skriva om elevernas perspektiv på lärande i grupparbeten och det var p.g.a. att jag tidigare inte har hört eller läst någonstans om just elevernas perspektiv på sitt eget lärande. Istället har jag läst ett flertal uppsatser där det endast är utifrån lärarnas perspektiv och deras syn att se på elevers lärande i grupp. I och med detta så är syftet med denna uppsats att undersöka hur en grupp ungdomar/elever upplever sitt eget lärande i grupparbeten. Uppsatsens frågeställningar är till för att kunna svara på uppsatsens syfte. Frågeställningarna är därför hur och vad elever upplever att de lär sig av grupparbeten samt ifall eleverna som deltog i uppsatsens undersökning föredrar att arbeta i grupparbeten eller individuellt.

Grundtanken inom socialkonstruktivismen är att kunskap formas med hjälp av språkliga samspel (Thomassen 2007). Eftersom grupparbeten bygger på att elever har språkliga samspel med varandra så är socialkonstruktivismen ett teoretiskt perspektiv som jag ska utgå ifrån i denna studie. Uppsatsens centrala begrepp är livsvärld som kommer ifrån den fenomenologiska forskningstraditionen och förståelsehorisont som är ett begrepp inom den hermeneutiska forskningstraditionen.

2. Syfte och frågeställningar

Syftet med denna studie är att undersöka hur en grupp elever/ungdomar upplever sitt eget lärande i grupparbeten. Som jag beskrivit ovan i inledningen så är en stor anledning till att jag valt att undersöka detta just för att det sällan är man hör eller läser om elevers egna perspektiv på lärande inom grupparbeten. Avsikten med denna studie är också att ta reda på ifall en grupp elever föredrar att arbeta individuellt eller i grupp med andra, samt undersöka vad eleverna anser att de lär sig av grupparbeten

som arbetsmetod. Svaren och resultaten från denna undersökning kanske kommer att forma mitt sätt att tänka gällande hur jag som framtida lärare på bästa sätt ska försöka stärka elevernas lärande. Eller kanske är det så att eleverna bidrar med idéer och tips på vilka metoder som passar deras lärande bäst?

Syfte

Syftet med mitt examensarbete är att undersöka hur en grupp ungdomar/elever upplever sitt eget lärande i grupparbeten?

Frågeställningar

I detta arbete så kommer jag att utgå ifrån dessa två frågeställningar:

- *Hur och vad upplever elever att de lär sig av grupparbeten?*
- *Föredrar eleverna i min undersökning att arbeta i grupparbeten eller individuellt?*

3. Teorianknytningar

Här nedan kommer jag att förklara socialkonstruktivismen som är teoretiskt perspektiv som min uppsats utgår ifrån och studiens centrala begrepp.

3.1 Socialkonstruktivismen

Inom socialkonstruktivismen så är grundtanken att kunskap formas med hjälp av det språkliga sociala samspelet. Med det menas att det främst är via språkliga samspel som vår personliga bild av realiteten skapas. Med sociala konstruktioner menas att verkligheten är sociala konstruktioner, d.v.s. att kunskap skapas i språkliga relationer i sociala samspel (Thomassen 2007). Inom socialkonstruktivismen hör också sociala förhållanden till som exempelvis innebär att män och kvinnor ska bete sig på ett visst sätt i vårt samhälle, alltså att samhället är format på det sättet (Thomassen 2007, s. 205).

Thomassen (2007) anser att det är människorna som skapar och förstår/tolkar verkligheten olika med utgångspunkt utifrån deras erfarenheter och fördomar och därför anses det inte bara finnas en sanning om verkligheten (Thomassen 2007). Mycket av det som står skrivet i uppsatsen grundar sig på sociala samspel som t.ex. när elever samtalar i grupp och utbyter åsikter samt idéer. Eftersom grupparbeten bygger på att elever har språkliga samspel med varandra så är socialkonstruktivismen ett teoretiskt perspektiv som jag ska utgå ifrån för att undersöka elevernas upplevelser av grupparbeten.

3.2 Begreppsförklaringar

De centrala begreppen som min uppsats bygger på är begreppen förståelsehorisont och livsvärld. Här nedan kommer jag att förklara vilka forskningstraditioner dessa begrepp kommer ifrån och förklara lite kort om vad som menas med dessa forskningstraditioner och begrepp.

3.2.1 Förståelsehorisonten

Hans George Gadamer är grundaren av den hermeneutiska forskningstraditionen. Hermeneutiken är en forskningsmetod där det centrala är tolkningen och förståelsen. Inom hermeneutiken så försöker man inte söka en absolut sanning då man anser att den absoluta sanningen inte finns. Enligt hermeneutiken ser vi på saker och ting och tolkar beroende på vår kultur, tid, miljö, värld o.s.v. (Thomassen 2007).

Förståelsehorisonten är ett begrepp som jag kommer att använda mig utav i uppsatsen och kommer ifrån den hermeneutiska forskningstraditionen. Förståelsehorisonten innebär gränsen för en persons vetanden, förståelse eller kunskap. Vid möten med andra idéer och andra människors horisonter kan den egna personliga horisonten utvidgas, då man lär sig av andra (Thomassen 2007).

I mitt arbete kommer förståelsehorisonten komma in ett antal gånger. Inom grupparbeten så är grunden likt jag beskrivit ovan om förståelsehorisonten att elever lyssnar på varandra och samtalar i grupp. När detta sker så utvidgas den personliga

horisonten då man lär sig av andra genom att lyssna på varandras åsikter och idéer (Thomassen 2007).

3.2.2 Livsvärld

Edmund Husserl är grundaren till den fenomenologiska forskningstraditionen. Det som kännetecknar den fenomenologiska forskningstraditionen är hur saker och ting framträder för oss människor som t.ex. händelser. Fenomenologins fokus ligger på att beskriva hur de ting vi har framför oss framträder för just oss som vi mest direkt och omedelbart upplever de. Själva ordet fenomen betyder själva tingen så som vi själva upplever de. Begreppet livsvärld är centralt inom denna tradition och livsvärld innebär så som vi själva tolkar världen utifrån vårt eget perspektiv(Thomassen 2007). Just begreppet livsvärld har även den en central punkt i denna uppsats då själva syftet i arbetet är att beskriva elevernas upplevelser kring deras lärande, alltså hur de tolkar saker och ting utifrån deras egen livsvärld. När jag senare i arbetet presenterar mina intervjupersoners svar så är det ur deras egen livsvärld.

4. Tidigare forskning

Här nedan kommer jag beskriva tidigare forskning om elevers lärande i grupparbeten.

4.1 När barn får ta eget ansvar för sitt lärande

Nyström & Palms (2001) har tolkat Slavins studier som så att grupparbeten har en positiv påverkan i inläringen hos eleverna. När eleverna tycker att det är roligt och viktigt så inspireras bl.a. elevernas samarbetsförmåga, självkänsla samt skicklighet att kunna försöka förstå andra elevers perspektiv på ett positivt sätt (Nyström & Palm 2001). När en elev väl tycker att något är roligt så brukar oftast allt annat falla på plats och flyta på. Vi människor fungerar så att när vi stimuleras till att lära oss något så tycker vi att det är både intressant och roligt.

Intressanta forskningsresultat har visats hos elevers lärande i grupp. Resultaten har visat hur lärandet ökar hos en grupp elever när de kommunicerar med varandra och

samarbetar i små grupper. Enligt Runessons (1995) tolkning av Douglas Barnes (1978) bok ”*Kommunikation och inläring*” så beskriver han hur kommunikationsmönstret i grupparbeten skiljer sig från undervisning i helklass. I Barnes studie lät han barnen arbeta tillsammans för att sedan kunna lösa olika uppgifter i några olika ämnen. Gruppsamtalet spelades in och utvärderades i syfte att utforska vad barnen samtalade om, samt hur de samtalade.

Resultatet visade att barnen nu blev tvungna att själva ta eget ansvar för sitt individuella lärande på ett annorlunda sätt än vad eleverna vanligtvis gör under en klassundervisning. Då ingen lärare styr och ställer eller bestämmer vem som ska prata och granskar elevernas lösningar så leder detta till att kommunikationsmönstret ändras. Det blir istället elevernas uppgift att själva bedöma vems lösningar som passar uppgiften bäst. När dessa situationer uppstår så anser Barnes att barnen ändrar sitt sätt att fundera. Eleverna får då använda sig av sina skickligheter, ställa frågor, förslag på lösningar till uppgifterna m.m. I förhållanden av det här slaget vilken utmärks av lämpliga sociala situationer, så produceras det därför större chanser att ta tillvara barnens individuella sätt att tänka vilket kan stimulera deras lärande genom att de får tänka till lite extra (Runesson 1995, s. 78-79).

Som i forskningen jag beskrivit ovan då det visade sig att en grupp elever tog mer ansvar när de arbetade i grupp för att lösa uppgifter så blev nu elever tvungna att strukturera upp arbetet på bästa sätt tillsammans då de fick samtala och komma överens om vems lösningar som passade uppgiften bäst. Även det är en väldigt bra träning då exempelvis elever får lära sig att deras lösning kanske inte passar uppgiften och istället bör lägga sina idéer åt sidan och lyssna på andra gruppmedlemmar som kanske kommer med bättre idéer och lösningar.

Detta kan leda till att elevernas förståelsehorisont utvidgas då de får lyssna på andra elevers tankar och idéer. Här får eleverna även träna på att de alltid kanske inte har rätt, utan att det istället kanske finns någon annan elev som kanske kan komma med bättre lösningar som man kan ta till sig vilket även Runesson (1995) förklarar när han beskriver att elever kan ta till sig nyttiga idéer när eleverna kommunicerar med varandra (Runesson 1995, s. 77).

4.2 Viktigt med samspel i grupp

Nilsson (2005) förklarar att det är viktigt att vi människor fungerar i grupp för att det är en viktig aspekt för att vi ska kunna fungera socialt i vårt samhälle (Nilsson 2005, s.13). Enligt Björn Nilssons tolkning av Hackmans (1987) bok ”*Handbook of organizational Behavior*” så är det när man samspelar i grupp som man utvecklar det individuella lärandet genom att man lär sig lösa uppgifter, presterar, blir kreativ, lär sig arbeta effektivt, tränar på att kunna hantera eventuella tvister som uppstår och tar tag i och genomför beslut (Nilsson 2005, s. 145).

Just att elever kan samspela genom att kommunicera i grupp är viktigt då eleverna kan göra sig förstådda på bästa sätt och detta går i linje med socialkonstruktivismen som grundar sig på det språkliga sociala samspelet. En mycket viktig grundsten för att kunna fungera i vårt samhälle är att vi människor fungerar socialt i grupp med andra människor. Då vi alla människor har vårt eget sätt att tänka så kan det bli lite krångligt ibland i uppgifter som ska lösas med grupparbeten, då det kan hända att alla gruppmedlemmar anser att just deras lösning är den rätta. I det här fallet kan kreativiteten hos eleverna tränas upp då man på ett kreativt sätt kommer överens tillsammans om vems idéer och lösningar som passar just uppgiften bäst och kanske kan eleverna t.o.m. vara så kreativa att de hanterar att ta en del av varje gruppmedlemmarnas lösningar och tillsammans löser uppgiften utifrån detta. En annan positiv punkt med grupparbeten kan vara att man som gruppmedlem blir ”tvungen” till att prestera, eftersom att elever helst inte vill arbeta med elever som är oengagerade. Oengagerade elever kan i sådana här situationer stimuleras till att medverka och prestera då de mer eller mindre blir tvungna till det då det säkerligen inte finns någon elev som vill känna sig utanför eller helt enkelt oviktig i en grupp (Nilsson, 2005).

Efter en genomgång av Slavins (1990) undersökningar om elevsamarbete (beskrivna av Hammar & Hempel 2008, s. 26) så visade ett flertal studier att elevsamarbete i grupparbeten ledde till att elevernas individuella insatser förbättrades avsevärt. Slavin (1990) menade att elever inspireras och underlättar varandras lärande när de t.ex. samtalar och förklarar centrala begrepp för varandra. Som Slavins (1990) studier visar

så är det viktigt med elevsamarbete just för att elevernas individuella lärande utvecklas. Det blir som ett slags ”win-win” situation när elever samtalar och försöker förklara begrepp för varandra. Den som förklarar tränar på att resonera och förklara begrepp vilket kan leda till att eleven fördjupar sig ännu mer inom ämnet i och med att denne diskuterar om den. Den elev som agerar åhörare och får begreppen förklarade för sig får även den nyttig information, då den dels kan lyssna på hur en annan elev har förstått ett begrepp och kanske ta till sig idéer.

Det är även vanligt att man ibland ”fastnar” och känner att ingenting går framåt och då kan även elevsamarbete leda till att ”bollen börjar rulla igen” då elever kan inspirera och peppa varandra till att fortsätta kämpa och lösa uppgifterna. Elevsamarbete kan även leda till att den elev som ”fastnat” kan hamna på rätt spår igen efter samtal med en annan elev som kanske löst uppgiften och även Nilsson (2005) nämner att samspel leder till stöttning då han förklarar att ”Samarbete befrämjar stöd, tillit, sammanhållning och en effektiv kommunikation i gruppen” (Nilsson 2005, s. 56).

Hensvold (2006) förklarar att det är sällan grupparbeten utförs genom samarbete, utan istället så fördelas arbetet upp på gruppmedlemmarna så att alla får göra en del och oftast att de ”duktigare” eleverna får göra en större och svårare del av uppgiften. Hensvold (2006) förklarar även att det är eleverna själva som anser att uppgifter som löses i grupp samt elevaktiva arbetssätt bör värderas högt och eleverna anser att det är då de lär sig som mest. Nyckeln till ”lyckade grupparbeten” beror på hur uppgifterna är formade (Hensvold 2006).

Frykedal (2008) förklarar att när en elev känner tillit till en annan elevs prestationer och även till sin egen förmåga så spelar det mindre stor roll hur en uppgift som de tillsammans ska lösa är formad. Uppgiften kan då både formas på ett sätt att uppgiften löses tillsammans eller individuellt då man delar upp uppgiften lika (Frykedal 2008, s. 83). När elever känner tillit till varandras förmåga så slipper eleverna ägna onödig energi och oro sig över att de andra eleverna inte kanske klarar sin del av uppgiften och istället kan var och en fokusera på sin del av arbetet. Även Maltén (1992) förklarar att gruppens förväntningar har en stor inverkan på elevens prestationsförmåga. En elev som känner både trygghet och tillit i gruppen kan ägna

mer energi åt arbetet vilket resulterar i bättre prestationer från elevens sida. Men ifall eleven har en svag social status och känner oro samt osäkerhet så anser Maltén att det finns en risk att eleven hamnar i en situation där den prestationsmässiga samt mentala biten hos eleven hindras (Maltén 1992, s. 35).

4.3 Ett positivt gruppklimat är viktigare än egoistiskt tänkande

Nilsson (2005) förklarar också att ifall vissa elever endast arbetar för sin egen vinning och bara tänker egoistiskt så har det många gånger lett till en dålig atmosfär i gruppen, som kan leda till osämja, otrivsel och att gruppen tillslut upplöses och inte kan samspela med varandra längre (Nilsson 2005, s.56). Ett positivt gruppklimat är en viktig grundsten för att ett grupparbete ska kunna fungera utan några konflikter eller liknande och det menar inte minst Nilsson (2005) när han förklarar att ”en stark sammanhållning gör att medlemmarna i gruppen påverkar varandra mer – det ömsesidiga beroendet ökar – och denna påverkan kan stärka arbetet i riktning mot målen och skapa ett smidigt samarbete (Nilsson 2005, s. 40). Innan man sätter igång med övningar som löses med grupparbeten så kan ett förslag vara att man arrangerar några tävlingar i klassrummet som går ut på att elever delas in i olika lag och ju mer eleverna samarbetar med varandra desto fler poäng samlar man till varje lag och i slutändan står det lag som samlat flest poäng som vinnare. En sådan övning kan träna elever i att samarbeta och tänka som ett lag istället för att tänka egoistiskt och endast på sin egen personliga vinning.

Nilsson (2005) förklarar även att gruppklimatet är en viktig aspekt i elevers lärande inom grupparbeten. Elever vill oftast arbeta med andra elever som de vet att de kan arbeta bra tillsammans med och med elever som man vet inte bidrar till en dålig stämning i gruppen. Nilsson (2005) redogör även för några punkter som elever tycker är viktiga att tänka på i formningen av grupper och det är att elever vill kunna känna att uppgifterna löses på ett effektivt och meningsfullt sätt, känna att de trivs i gruppen, uppleva bekräftelse från övriga gruppmedlemmar, klara av utmaningar och känna att de lär sig något och uppfatta att deras individuella lärande utvecklas. Elever undviker att arbeta med andra som de kan vantrivas med, med elever som tar för stor plats så att

andra elever inte får komma till tals, med elever som anses vara slöa och oengagerade vilket kan medföra att uppgifterna tar längre tid än vad det egentligen behöver ta och sist men inte minst att elever inte vill känna sig utanför eller rädda på något vis.

Trivseln ses som nyckeln i lärandet hos grupparbeten (Nilsson 2005, s. 41). Likt vad Nilsson (2005) beskriver så nämner även Frykedal (2008) elevers formningar av grupper att ” När eleverna får välja kamrat sker valet ofta utifrån sociala relationer genom att de väljer bland sina nära vänner eller bland dem som har liknande ambitioner” (Frykedal 2008, s. 84). Detta visar tydligt att elever helst arbetar med andra elever som de helst har en social relation med och känner tillit till. Det är även viktigt att eleverna respekterar varandra vilket även läroplanen (Lgr11) lyfter fram när den beskriver att ”ett av Skolans mål är att varje elev respekterar andra människors egenvärde” (Skolverket 2011, s. 12). Det är fullt normalt att elever oftast vill arbeta med elever som de vet att de kan samarbeta bra och effektivt med.

Även Nilsson (2005) förklarar att vi människor vill ha det bra när vi jobbar i grupp med andra och undviker att hamna med personer som man vet kan bidra med dålig stämning i gruppen (Nilsson 2005, s. 41). Det har även visats studier som visar att elever upplever att deras lärande har ökat när de varit aktiva under lektionerna och tyckt att skolan är en rolig plats att vistas på (Hensvold 2006). Som Nilsson (2005) har beskrivit trivsel i en grupp så är trivseln det första en elev tänker på i formandet av grupper för att barn mår så mycket bättre när de känner att de trivs i sin omgivning och inte behöver känna sig utanför på något sätt.

5. Material och metod

Min undersökning utgår ifrån elevernas perspektiv på deras lärande i grupparbeten och det är för att jag vill lyfta fram hur en grupp elever upplever deras lärande när de arbetar i grupp med andra människor.

5.1 Urval

Jag gjorde ett urval på 4 elever, 2 flickor samt 2 pojkar i åldrarna 15-16 år och eleverna går i samma skola. Jag valde att intervjua elever som går i samma skola just för att se ifall eleverna delar samma åsikter eller ifall åsikterna skiljer sig åt fastän de går i samma skola. Jag bestämde mitt urval p.g.a. några faktorer. Just att jag valde att intervjua 2 flickor och 2 pojkar var för att jag ville få en jämn könsbild av intervjuerna. Eftersom att flickor och pojkar oftast uppträder på ett visst sätt så ville jag få fram både manliga och kvinnliga könets åsikter och tankar. Att män och kvinnor beter sig på ett visst sätt kan också kopplas till socialkonstruktivismen som i detta fall anser att män och kvinnor ska agera och leva på ett visst sätt i vårt samhälle (Thomassen 2007)

Jag valde att intervjua elever i åldrarna 15 - 16 år för att jag ansåg att mina frågor som jag hade förberett till intervjuerna möjligen skulle besvaras på ett bättre sätt då elever i denna ålder oftast har utvecklats och har en massa erfarenheter från tidigare grupparbeten som de utövat i skolan. Men däremot anser jag inte att yngre barn inte kan uttrycka sig på ett bra sätt, men jag kände att det skulle vara mer krävande att intervjua ett barn då jag säkerligen skulle vara tvungen att formulera om mina frågor så att de skulle vara anpassade efter vad ett yngre barn förstår. Även Løkken och Søbstad (1995) förklarar att ifall man som vuxen vet hur man ska kommunicera med ett barn och är van med det så kan man faktiskt få ut rätt så mycket material och information som kan vara viktig och användbar (Løkken & Søbstad 1995, s. 109).

5.2 Kvalitativ intervju

Jag har använt mig utav kvalitativa intervjuer då jag har intervjuat fyra elever. Jag valde att använda mig utav kvalitativa metoder för att de ger fördjupad information men av få deltagare (Larsen 2009, s. 24). Denna metod passade min undersökning bäst då jag ville få noggranna inblickar i hur en grupp elever upplever deras lärande i grupparbeten och även Kvale & Brinkman anser att kvalitativa forskningsintervjuer är en bra metod när man vill försöka förstå undersökningspersonens inställning till världen och individens sätt att se på saker och ting (Kvale & Brinkman 2009, s. 17).

Detta går att koppla till den fenomenologiska forskningstraditionen som grundar sig på hur saker och ting framträder för oss. Inom den fenomenologiska forskningstraditionen så är begreppet livsvärld en centralpunkt och livsvärld syftar på så som vi själva tolkar världen (Thomassen 2007). Mitt undersökningsfall utgår ifrån hur elever upplever och tolkar att de lär sig inom grupparbeten, vilket direkt går i linje med hermeneutiska begreppet livsvärld som ja beskrivit ovan. Intervjuerna har varit individuella och i och med detta så har jag fått en fördjupad syn på hur eleverna upplever sitt lärande i grupp.

5.3 Genomförande av intervjuerna

Jag lät eleverna som var mina intervjupersoner själva få välja både tid och plats för intervjuerna och det var för att jag ville att de själva skulle få bestämma en plats för intervjun som de kunde känna sig bekväma på. Även Trost (2010) förklarar att miljön för intervjuerna är viktig för att när en intervjuperson känner sig bekväm på en ostörd miljö så stiger möjligheterna för ett nyttigt samtal (Trost 2010).

Inför mina intervjuer så hade jag noggrant format en intervjuguide. Enligt författaren Monica Dalen (2008) så innehåller en intervjuguide frågor samt centrala teman som gemensamt ska täcka de centralaste områdena för undersökningen (Dalen 2008, s. 31). Det krävdes mycket arbete för att forma intervjuguiden. Syftet med intervjuguiden var att svaren jag fick från intervjuerna direkt skulle kopplas till mitt syfte samt frågeställningar. Även Dalen (2008) förklarar att det är väldigt arbetskrävande att forma en bra intervjuguide (Dalen 2008, s. 31).

Några av frågorna jag ställde var nästan likadant utformade och syftet med detta var att jag i och med detta skulle kunna få ett bredare perspektiv på hur eleverna tänkte och få flera svar, men inom ett och samma område. Frågorna jag ställde under intervjuerna ansåg jag vara lämpligast för att få bra svar på mina frågeställningar och mycket tid samt arbete har lagts på utformandet av frågorna. Varför jag fokuserade så mycket på att göra en bra intervju var för att syftet med hela arbetet var att undersöka hur elever upplever sitt lärande i grupparbeten. I och med det så ansåg jag att

gynnsamma intervjuer skulle kunna ge mig ett innehållsrikt och bra material som jag senare kunde använda mig utav i arbetet.

Jag använde mig utav ostrukturerade och halvstrukturerade intervjuer. Ostrukturerade intervjuer innebär att man använder sig utav en frågeguide och därefter anpassar samt ställer frågor som passar situationen bäst (Stukát 2005, s. 39). När jag exempelvis märkte att någon elev kanske inte riktigt förstod någon fråga så brukade jag formulera om frågan på olika sätt tills eleven förstod innebörden och även Stukát (2005) förklarar att den som intervjuar kan försöka formulera om frågor så att det blir lätt för den som blir intervjuad att förstå frågorna (Stukát 2005, s. 39). Jag använde mig utav halvstrukturerade när jag bad eleverna ge exempel utifrån deras svar och motivera deras tankar och åsikter. Detta gjorde jag för att jag ville få en fördjupad syn över hur eleverna tänkte och jag ansåg att en lämplig metod för detta skulle vara att låta eleverna få ge exempel och motivera varför.

Även Stukát (2005) förklarar att halvstrukturerade intervjuer innebär att man ställer följdfrågor och det är för att man ska få en så innehållsrik information som möjligt. Stukát (2005) anser också att följdfrågor är bra att använda sig av för den som intervjuar när man vill få utvecklade och fördjupade svar från intervjupersonen (Stukát 2005, s. 39). Jag använde mig utav en bandspelare för att spela in svaren från intervjuerna och därefter transkriberade jag materialet. Även Stukát (2005) anser att svaren från ostrukturerade intervjuer oftast spelas in med bandspelare och sedan brukar man transkribera materialet.

5.4 Hur intervjuerna bearbetades och analyserades

Transkribera innebär att man skriver ner allt som sägs och allt som händer som t.ex. skratt, pauser etc. (Stukát 2005, s. 40). Transkriberingen tog väldigt lång tid att genomföra så istället transkriberade jag min sista intervju på det sätt att jag endast skrev ner det som jag ansåg vara intressant och relevant för min undersökning. Även Stukát (2005) förklarar att man kan göra på detta sätt då han förklarar att man kan skriva ner intressanta delar från inspelningarna, vilket gör att man sparar en massa tid

samt energi och endast bortser från material som inte är relevant och intressant för det ämne man undersöker (Stukát 2005, s. 40).

När jag skulle analysera intervjuerna som hade spelats in med bandspelaren så spelade jag upp materialet flera gånger om och det var för att jag ville vara säker på att jag hade fått med den viktigaste informationen från intervjuerna. Jag analyserade svaren från intervjuerna och därefter kategoriserades dem i olika teman.

De teman jag valde att kategorisera svaren under var: elevernas tankar kring grupparbeten, elevers upplevelser kring deras roll i grupparbeten, tankar och idéer som uppkommer i grupparbeten enligt elever, elevers upplevelser kring sitt eget lärande i grupparbeten, elevers tankar och åsikter angående individuellt arbete eller grupparbete, för- och nackdelar med grupparbeten enligt elever, hur/på vilket sätt elever anser att de lär sig i grupparbeten, några exempel på grupparbeten då eleverna lärde sig något och vad de lärde sig just då. Anledningen till urvalet av just dessa teman var för att jag ansåg att dessa teman bäst skulle kunna svara på mina frågeställningar samt syfte. Även Kvale & Brinkmann (2009) talar om tematisering inom kvalitativa intervjuer när de förklarar att man kan dela in svaren från en intervjuundersökning under olika teman som besvarar undersökningens syfte och frågeställningar (Kvale & Brinkmann 2009).

I resultat och analysdelen så har jag gjort enkla tabeller under nästan alla delar. Syftet med tabellerna är att göra redovisningen så tydlig och intressant som möjligt. Även Stukát (2005) förklarar att det är viktigt att tänka på att göra en resultatredovisning till en spännande läsning och det kan ske genom exempelvis tabellformer (Stukát 2005, s. 140). Stukát (2005) nämner även att tabeller kan vara en givande redovisningsform när man beskriver intervjusvar (Stukát 2005, s. 136). I slutet av varje del så är syftet att läsaren ska förstå resultaten av just den delen. Med hjälp av tabellerna så blir det lättare för läsaren att förstå resultaten endast genom att läsa av tabellerna. Även Stukát (2005) är inne på samma linje när han förklarar att ett effektivt sätt att redovisa resultat på kan ske genom att man sammanfattar resultaten i tabeller (Stukát 2005, s. 72).

5.5 Etiska dilemman

En sak som jag försökte ha i åtanke under intervjuerna var att jag ville försöka förstå elevernas tankar och inte tolka deras svar utifrån mitt eget perspektiv vilket är lätthänt då vi människor tolkar saker på vårt egna sätt. Hermeneutikens grundare Hans George Gadamer grundar sin syn på kunskap att vi uppfattar och tolkar saker och ting beroende på vår förståelsehorisont som formas utifrån en mängd faktorer som exempelvis vilken kultur vi lever i, vilken tid vi lever i och vårt personliga sätt att se på saker och ting, vilket som styr vårt tänkande omedvetet och som vi inte kan styra självmant (Thomassen 2007). Just detta har jag tagit hänsyn till i mina intervjuer med eleverna vilket har varit svårt stundtals.

Ett annat etiskt dilemma var att jag fick övertyga dessa elever om att jag inte kommer att offentliggöra några namn eller skolor så att den omöjliggen kan framkomma att det är elevernas åsikter som jag utgår ifrån i mitt arbete. Jag förklarade även för dessa elever att jag inte kommer ta med något alls som kan kopplas med eleverna på minsta lilla sätt och försäkrade de om att inga namn alls kommer att nämnas. Jag förklarade även att min uppsats senare kommer att finnas tillgänglig på nätet för de som vill läsa igenom den. Efter att ha övertygat de så gick eleverna med på allt och intervjuerna flöt på utan några helst problem och de verkade inte vara ett dugg oroliga över att det är deras åsikter som formar mitt arbete som sedan läggs ut på nätet.

Ett problem som jag ägnade väldigt mycket energi och tid åt efter att ha fått lärarnas, föräldrarnas och elevernas medgivande om att de kunde delta i mina intervjuer, var att försöka boka tid och plats med elever för intervjuer då eleverna ofta hade en massa läxor och annat som de var upptagna med. Jag ville ju inte heller att eleverna skulle uppleva mig endast som jobbig och desperat som ville få sina intervjuer färdiga så fort som möjligt, så jag försökte att på ett mjukt sätt vaska fram tider för intervjuer som passade bägge parterna, vilket i slutändan gick bra.

6. Analys och resultatredovisning

Här nedan följer resultaten av min intervjustudie. Under samtliga kategorier så har jag sammanfattat elevernas svar utifrån mina intervjuer med eleverna. Eleverna har även tilldelats fingerade namn så att de förblir anonyma. Eleverna har tilldelats namnen Erik, Johan, Sandra och Malin. Bör även nämnas att alla frågor och svar inte är med p.g.a. att under vissa frågor så fick jag svar som inte var relevanta för min undersökning och därför har jag endast plockat med sådant som är relevant för mina undersökningsfrågor. Jag har gjort enkla tabeller under de flesta delarna och det är för att det enklare ska gå och se resultaten sammanfattade. Viktigt att poängtera är att svaren är utifrån elevernas egen livsvärld, vilket innebär det sätt som vi människor själva tolkar världen och saker och ting (Thomassen 2007).

6.1 Elevernas tankar kring grupparbeten

I mina svar på intervjuerna under denna punkt framkom det att eleverna Erik, Johan och Malin beskrev att de ansåg grupparbeten som ett roligt moment där man får tillfälle till att både prata och arbeta tillsammans med andra elever. Här kommer ett direkt citat från Eriks åsikter om hur han upplever grupparbeten:

”Grupparbeten är en rolig metod att arbeta på för att man då får tillfälle att arbeta med sina kompisar i klassen”. (Erik)

Sandra beskrev i början varken positiva eller negativa tankar kring detta. Istället ansåg hon att det viktigaste var att man skulle skaffa en bra och effektiv grupp så fort som möjligt så att arbetet kunde flyta på utan problem. Sandra förklarar också att hon inte är beroende av att hamna i samma grupp som de elever hon brukar umgås med och som står henne närmast, utan hon förklarade istället att hon hellre arbetar med sådana som hon vet arbetar effektivt. Detta strider mot Frykedals (2008) forskning kring att när elever får välja kamrater att arbeta med så sker det utifrån sociala relationer genom att de väljer att arbeta med sina kamrater som de umgås med (Frykedal 2008, s. 84).

Sandra la även till att grupparbeten oftast brukar vara roliga med vissa undantag. Hon beskriver vad hon tycker om det när hon förklarar:

”Jag brukar inte bry ägna så mycket energi åt att tänka positiva eller negativa tankar om grupparbeten, utan istället fokuserar jag på ämnet som vi ska arbeta med och försöker hitta en grupp så fort som möjligt”. (Sandra)

Likt vad Sandra beskrev ovan om att det är viktigt att hamna i en effektiv grupp så förklarar även Nilsson (2005) att elever vill känna att de löser uppgifter på ett effektivt sätt och undviker helst att arbeta med elever som de vet kan vara ineffektiva och oengagerade i arbetet (Nilsson 2005, s. 41).

Sandras beskrivning kan relateras till Frykedals (2008) resonemang när hon beskriver vikten av att hamna i en grupp där man känner tillit till varandras prestationer i ett grupparbete när hon förklarar att ”har individen en tillit både till sin egen och till andras prestation spelar uppgiftens konstruerande mindre roll. Den kan konstrueras både som sammanhållen och gemensam, likväl som delbar och individuell” (Frykedal 2008, s. 83). Alla fyra elever som jag intervjuade verkade tycka att grupparbete är en rolig arbetsmetod att arbeta på då man får samarbeta med andra elever. Däremot lyfte alla fyra eleverna fram att det är lättare att arbeta i grupp än individuellt om man får en väl fungerande arbetsgrupp.

Eleverna förklarade även att man kan hjälpa varandra i gruppen på så vis att man kan förklara grejer som inte någon annan kanske förstår. Alla fyra elever berättade också att det kan vara skönt att arbeta i grupp då man inte behöver oroa sig för att man ligger efter eller gör dåligt ifrån sig, vilket kan ske när man jobbar individuellt med uppgifter. Erik förklarade även tyngden av att dela tankar och idéer med andra elever vilket han såg som en positiv inverkan på hans lärande då man kan lära sig genom att lyssna på andra och ta till sig nyttiga idéer. Eleverna verkade i stort sett vara inne på samma linje om att grupparbeten är både en bra och rolig arbetsmetod att arbeta på och de verkade utifrån deras svar vara positivt inställda till grupparbeten.

6.1.1 Elevernas tankar kring grupparbeten (sammanfattat i en tabell)

Elever	Roligt	Tråkigt
Erik	+	-
Johan	+	-
Sandra	(+)	-
Malin	+	-

+ = Eleven instämmer

- = Eleven håller inte med

(+) = Eleven instämmer bara delvis

Kommentar: Sandra har fått (+) under kolumnen ”roligt” just för att hon ansåg att grupparbeten brukar vara roliga, men med vissa undantag.

6.2 Elevers upplevelser kring deras roll i grupparbeten

Sandra förklarade att hon ofta försöker agera ledaren i gruppen då Sandra tycker att det alltid bör finnas en ledare i alla sorters grupper som håller i trådarna så att allt struktureras upp och att uppgifterna löses på ett bra sätt.

”En grupp behöver alltid en ledare eller i alla fall någon som håller i trådarna så att allt kan struktureras upp på ett bra sätt”. (Sandra)

Sandra förklarade också att hon brukar dela upp uppgifterna jämnt i gruppen och ifall det blir något över eller att någon elev inte klarar av sin del så brukar Sandra klargöra för de andra att hon tar på sig uppgiften att lösa detta. Det verkar vara uppenbart att Sandra är en elev som gillar att arbeta effektivt och verkade vara ambitiös. Oftast är det viktigt att någon tar på sig ledarrollen i en grupp och Sandra förklarade att hon brukade ta på sig denna roll, vilket är en bra egenskap. Det finns svenska forskningar som har gjorts som visar att de ”duktigare” eleverna oftast får göra en större och svårare del av gruppuppgifter (Hensvold 2006). Erik, Johan och Malin var inne på samma linje då de själva tyckte att de fungerade bra i grupp och att de ansåg sig själva vara bra ”lagspelare” som alltid ger allt de kan. Även att kunna vara ”lagspelare” är

viktigt av många olika anledningar som t.ex. att man klarar av på ett bra sätt att arbeta och kommunicera med andra elever, respekterar andra i ”laget” som i det här fallet är deras gruppmedlemmar etc. och det nämns även i läroplanen (Lgr11) att det är viktigt att eleverna respekterar andra människors egenvärde (Skolverket 2011, s. 12).

6.2.1 Elevers upplevelser kring deras roll i grupparbeten (Sammanfattat i en tabell)

Elever	Lagspelare	Ledare i gruppen
Erik	+	-
Johan	+	-
Sandra	+	+
Malin	+	-

+ = Eleven anser att han/hon är

- = Eleven anser att han/hon inte är

Kommentar: Jag har placerat ut tecknet + under båda kolumnerna hos Sandra och det är för att hon beskriver sig som en bra lagspelare, inte minst när hon förklarade ovan att ifall det blir något över eller att någon elev inte klarar av sin del så brukar Sandra klargöra för de andra att hon gärna tar på sig uppgiften att lösa detta.

6.3 Tankar och idéer som uppkommer i grupparbeten enligt elever

Både Erik och Johan förklarade att deras individuella lärande utvecklas i och med att de lyssnar och samtalar tillsammans i grupp med andra elever.

”När vi brukar ha grupparbeten i skolan så brukar jag lyssna på vad mina kompisar har att säga och då brukar jag kunna lära mig nya saker som jag kanske inte visste tidigare”. (Erik)

”Ibland brukar jag inte förstå en uppgift och då brukar jag istället lyssna på hur mina kompisar har löst uppgiften och fråga de vilka metoder de använde och på detta sätt brukar det hända att jag lär mig av mina kompisar”. (Johan)

Granström, Hammar & Hempel (2008) beskriver i sin bok om Slavins (1990) studier som visade resultat på att genom att elever samarbetar, samtalar och förklarar viktiga begrepp för varandra så leder detta till att det individuella lärandet utvecklas på ett positivt sätt. Just att eleverna också inspirerar och underlättar varandras lärande är positivt för alla som är inblandade (Granström, Hammar & Hempel 2008, s. 26). Både eleverna Erik och Johan beskrev att de hellre lyssnade på andras tankar och idéer om olika sorters lösningar på uppgifter, då de anser att man kan lära sig mycket nytt endast genom att lyssna och ta till sig viktiga och bra resonemang.

Just att eleverna tycker om att lyssna på varandra kan vara nyttigt på så sätt att den som förklarar känner sig bekräftad vilket kan leda till att eleven får självförtroende. Eleverna Sandra och Malin är mer inne på att genom att samtala i grupp så kan man ta till sig idéer för att kunna lösa sina egna uppgifter som man har tilldelats. Sandra förklarade även att genom att lyssna på andra elevers åsikter så kan man upptäcka sådant som man kanske tänkt ta med i sina uppgifter men glömt. Resultatet av elevers tankar och idéer kring grupparbeten verkar kortfattat sagt kunna beskrivas så att elever verkar tycka om att ta till sig andras idéer och tankar genom att lyssna på varandra och underlätta samt inspirera varandras lärande.

6.3.1 Tankar och idéer som uppkommer i grupparbeten enligt elever

(Sammanfattat i en tabell)

Elever	Nya idéer dyker upp genom samtal	Tar inte till sig nya idéer genom samtal
Erik	+	-
Johan	+	-
Sandra	+	-
Malin	+	-

+ = Eleven anser att...

- = Stämmer inte

Kommentar: Som jag presenterat ovan (tabellen) så anser eleverna att nya idéer dyker upp i samtal med andra elever och detta kan medföra att elevernas personliga förståelsehorisonter kan utvidgas vid möten med andra människor, då nya idéer och horisonter finns tillgängliga (Thomassen 2007).

6.4 Elevers upplevelser kring sitt eget lärande i grupparbeten

Erik är mest inne på att man lär sig att ta ansvar i grupparbeten vilket han ser som en viktig grundsten inför sitt framtida vuxenliv där man måste ta en massa ansvar för sina handlingar. Att elever får lära sig att ta ansvar för sina studier och sitt lärande är positivt och även Runesson (1995) förklarar utifrån Douglas Barnes (1978) bok ”*Kommunikation och inläring*” att forskare har upptäckt att barn utvecklas i positiv bemärkelse när de får ta eget ansvar för sitt individuella lärande (Runesson 1995, s. 78-79). Johan anser att hans lärande stärks av att lyssna och se på hur andra elever arbetar och tycker att det individuella lärandet stärks när man exempelvis tar till sig nya idéer på hur andra elever arbetar effektivt.

Att hjälpa andra elever tyckte Sandra var viktigt för sitt eget lärande då hon tyckte att hennes individuella lärande också utvecklades när hon exempelvis förklarade viktiga begrepp för andra vilket fördjupade elevens egen förståelse för begreppet då man resonerar och samtalar kring begreppet. Även Malin nämner att varje grupparbete har lett till att hon har lärt sig en del nya saker som exempelvis att hon lärt sig ta ansvar som i det här fallet uppgifterna som hon tilldelats. Detta har enligt Malin gett henne ett större kunskapsförråd.

”Jag har blivit bättre och bättre på att samarbeta för varje gång vi har haft grupparbeten i skolan och jag har även lärt mig att ta mer ansvar så att inte mina kompisar blir sura på mig t.ex. för att jag inte gjort min del av arbetet”. (Malin)

6.4.1 Elevers upplevelser kring sitt eget lärande i grupparbeten (Sammanfattat i en tabell)

Elever	Individuella lärandet ökar	Individuella lärandet ökar inte
Erik	+	-
Johan	+	-
Sandra	+	-
Malin	+	-

+ = Stämmer

- = Stämmer inte

6.5 Elevers tankar och åsikter angående individuellt arbete eller grupparbete

Erik tycker att grupparbeten är ett roligare arbetsätt att arbeta på än vad individuellt arbete är och anser att man inte kör fast lika lätt och får hjälp av andra elever till skillnad när man arbetar individuellt då alla elever endast fokuserar på sitt eget arbete.

”Jag föredrar hellre att arbeta i grupp än individuellt för att ifall man t.ex. fastnar med en uppgift så kan man få fart och hjälp av sina kompisar i gruppen, medans man mer får klara sig själv i individuella uppgifter”. (Erik)

Men däremot så ansåg Johan att tankarna och uppfattningen angående detta skiljer sig åt beroende på svårighetsgraden på uppgifterna. Med detta menade Johan att svåra uppgifter hellre löses i grupp med andra genom samarbete, men att det även kan vara skönt att arbeta ensam ibland när uppgifterna inte är svåra. Även Malin var nästan inne på samma spår då hon tyckte att grupparbeten både är ett enklare sätt att lösa uppgifter på samt att det är roligare att arbeta i grupp än individuellt, då man får samarbeta tillsammans med sina kompisar. Frykedals (2008) studier visar att elever helst väljer att arbeta med kompisar som de har sociala relationer med (Frykedal 2008, s. 84). Det är positivt att elever tycker om att arbeta i grupp med andra och det kan även leda till att samarbetsförmågan utvecklas. Enligt Nilsson (2005) så är det

viktigt att eleverna kan samarbeta med andra i grupp just för att det är en bra träning inför deras vuxenliv då de ska kunna fungera socialt med andra människor i vårt samhälle (Nilsson 2005, s. 13). Däremot så skiljde sig Sandra tankar och åsikter från de andra eleverna då Sandra förklarade att hon hellre föredrar att arbeta individuellt för att all energi och tid då kan läggas på ens egen text istället för att försöka övertyga de andra gruppmedlemmarna att ens egna lösningar och åsikter passar uppgiften bäst.

Sandra betonade också att hon upplever sig själv mer kreativ i lösningar av individuella uppgifter då hon tyckte att det både är roligare och mer stimulerande att försöka lösa uppgifter på egen hand, vilket ses som en utmaning. Det Sandra förklarar skiljer sig från Nilssons (2005) åsikter om att elevsamarbete leder till att elever stöttar varandra i uppgifter genom att samtala med varandra (Nilsson 2005, s. 56). Sandra förklarar att hon inte är beroende av stöttning från kamrater och hellre försöker lösa sina uppgifter på egen hand.

”Jag arbetar hellre själv än i grupp och det är för att jag tycker att jag kan fokusera mer på min uppgift när jag arbetar ensam och jag tycker även att jag blir mer kreativ när jag får lösa mina egna uppgifter själv”. (Sandra)

Majoriteten av eleverna som jag intervjuade ansåg att de hellre arbetar i grupp än individuellt p.g.a. många olika anledningar som jag beskrivit ovan. Däremot så föredrog en person att hellre jobba individuellt och det är för att eleven Sandra bl.a. tyckte att det är en större utmaning att lösa uppgifter på egen hand vilket kan stimulera en till att kämpa mer och ägna ännu mer tid och energi åt uppgifterna.

6.5.1 Elevers tankar och åsikter angående individuellt arbete eller grupparbete

(Sammanfattat i en tabell)

Elever	Arbeta individuellt	Arbeta i grupp med andra elever
Erik	-	+
Johan	(+)	(+)
Sandra	+	-
Malin	-	+

+ = Eleven föredrar

- = Eleven föredrar inte

(+) = Eleven föredrar bara delvis

Kommentar: Johan har fått (+) under båda kolumnerna p.g.a. att hans åsikter om detta skiljer sig åt beroende på hur svåra uppgifterna är. Johan anser därför att han inte kan säga varken den ena eller den andra innan han sett uppgifternas omfattning. Johan nämner att han föredrar att arbeta individuellt när han anser att uppgifterna som han tilldelats är lätta och att han klarar av att lösa de på egen hand. Men däremot föredrar Johan att arbeta i grupp med andra elever när eleverna tilldelas svåra uppgifter som exempelvis komplicerade uppgifter eller uppsatser som kräver mycket arbete.

6.6 För- och nackdelar med grupparbeten enligt elever

Eriks för- och nackdelar:

Fördelar:

- Hjälpa varandra genom samarbete
- Nya idéer uppkommer i samtal med andra elever
- Man kan peppa varandra

Nackdelar:

- Kan vara irriterande med någon gruppmedlem som är oengagerad
- Kan uppstå konflikter när man inte kommer överens

Johans för- och nackdelar:

Fördelar:

- Man lär sig nya saker genom att lyssna och samtala med andra
- Tränar på att samarbeta
- Lär sig strukturera upp ett arbete och följa en planering

Nackdelar

- Som svag elev kan det hända att man hamnar i bakgrunden
- Stor risk att vissa bidrar med mycket medan vissa endast ”seglar på andras vind”

Sandras för- och nackdelar:

Fördelar:

- Tar del av andras tankar
- Nya idéer och åsikter kan dyka upp
- Fler tänker bättre än en

Nackdelar:

- Kan vara jobbigt att hamna i en grupp med oseriösa medlemmar
- Vissa kanske inte vågar yttra sig i diskussioner

Malins för- och nackdelar:

Fördelar:

- Många åsikter dyker upp
- Man kan lära sig nya saker genom att samtala med andra

Nackdelar:

- Kan hända att andra gruppmedlemmar inte vill ta med sådant som de anser inte är relevant för uppgiften
- Mycket energi och tid kan ägnas åt annat än grupparbetet som är syftet att man ska diskutera

Utifrån elevernas tankar angående fördelar med grupparbeten så nämns bl.a. samarbete av olika slag flera gånger, att det kan vara bra att lyssna och dela med sig av sina tankar och idéer med varandra. Även enligt Nilssons (2005) tolkning av Hackman (1987) så anser han att det är när elever samspelar i grupp som deras utveckling av det individuella lärandet sker då man exempelvis löser uppgifter och lär sig arbeta på ett effektivt sätt med andra människor (Nilsson 2005, s. 145). Det visas

tydligt att nackdelarna med grupparbeten enligt eleverna kan vara ifall man hamnar i en grupp med elever som anses vara oseriösa och oengagerade. Andra nackdelar enligt eleverna kan vara att alla elever kanske inte vågar yttra sig i grupp med andra människor då det lätt kan hända att någon eller några elever hamnar i bakgrunden. Även Nilsson (2005) redogör för några punkter som elever anser att de helst undviker när de väl ska forma och delas in i grupp. Några av punkterna som enligt elever är nackdelar med grupparbeten är exempelvis att man undviker att arbeta med sådana elever som anses vara slöa och oengagerade och med elever som anses ta för stor plats i gruppen. För det kan enligt eleverna leda till att det blir svårt att komma till tals och få sina åsikter hörda när det finns elever som gillar att ta för mycket plats (Nilsson 2005, s. 41).

Förståelsehorisonten gör sig även påmind här då eleverna exempelvis ansåg att många åsikter dyker upp och att man lär sig nya saker genom att lyssna och samtala med andra elever, i frågan om vilka exempel på fördelar som finns med grupparbeten enligt eleverna.

6.7 Hur/på vilket sätt elever anser att de lär sig i grupparbeten

Erik förklarade att det finns många olika sätt att lära sig nya saker på inom grupparbeten som exempelvis när man samarbetar med andra elever och utbyter idéer med varandra. Detta exempel som Erik talar om kan man även dra i linje med förståelsehorisonten som innebär att vid möten med nya människor och idéer så kan den personliga horisonten utvidgas (Thomassen 2007).

Just att man kan samarbeta med andra elever anses vara en bra egenskap och det nämner inte minst Nilsson (2005) när han förklarar att samarbete leder till att eleverna ger varandra stöd i lärandet, tillit till varandra och sammanhållning i gruppen (Nilsson 2005, s. 56). Erik ansåg också att det är viktigt att låta alla elever få beskriva sina tankar och åsikter för hela gruppen, för detta leder till att alla gruppmedlemmar får komma till tals och att eleverna lär sig att lyssna på varandras åsikter. Även Johan var inne på samma linje då han beskrev att genom att man lyssnar på andra så kan man

plocka nya idéer från sina vänner. Johan ansåg även att det är en bra individuell träning att kunna låta alla elever komma till tals, vilket kan gynna samarbetsförmågan i framtida arbeten som utförs i grupp med andra människor.

”Man kan lära sig mycket genom att bara lyssna på sina kompisars åsikter och idéer och man tränar även på att vänta på sin tur när man lyssnar på en kompis och låter han/hon prata till punkt”. (Johan)

Sandra och Malin ansåg att genom att man samarbetar i grupp så tränar man även på att respektera andra elevers åsikter och idéer, vilket medför att alla gruppmedlemmar känner att de trivs bra i gruppen. Både Sandra och Malin tyckte även att det är bra att arbeta i grupp just för att man får möjligheten att träna upp sitt lagspel med andra elever och genom att få höra andra elevers lösningar på exempelvis uppgifter så kan man ta till sig viktig information som man personligen kan utnyttja.

Det sistnämnda som Sandra och Malin nämner om att man får möjlighet att träna upp sitt lagspel i grupparbeten anses vara viktigt enligt bägge. För mestadels av vårt liv går ut på att kunna fungera i lag med andra människor som t.ex. när man jobbar som lärare i en skola och då bör kunna arbeta och fungera socialt med andra människor. Då kan man särskilt ställas på prov när man ska samarbeta med människor som man aldrig kanske tidigare träffat. Just därför är det viktigt att kunna fungera i ett lag.

6.7.1 Hur/på vilket sätt elever anser att de lär sig i grupparbeten (Sammanfattat i en tabell)

Elever	Samarbete leder till lärande	Samarbete leder inte till lärande
Erik	+	-
Johan	+	-
Sandra	+	-
Malin	+	-

+ = Stämmer bra enligt eleven

- = Stämmer mindre bra enligt eleven

6.8 Några exempel på grupparbeten då eleverna lärde sig något och vad de lärde sig just då

Erik berättade om en idrottslektion i skolan som gick ut på att man blev indelad i olika lag och dragkamp var temat. Erik förklarade att eleverna fick träna på att gruppen hela tiden måste samarbeta och arbeta intakt med varandra och att det krävdes ett riktigt bra lagarbete för att man skulle kunna komma vinnande ur dragkampen. Erik beskrev hur dennes lag samtalade ihop sig innan de började dragkampen och lade upp en taktik som alla i laget var tvungna att följa för att de skulle bli en stark enhet tillsammans.

”Jag lärde mig att hela laget var tvungna att jobba hårt för varandra och vi hade även sagt till varandra i laget att alla skulle försöka följa den taktik som vi hade lagt upp så gott de kunde”. (Erik)

Johan berättade om ett grupparbete som gick ut på ett tema som handlade om ”Om ni fick bestämma hur ett klassrum ska se ut”. I detta grupparbete fick eleverna enligt Johan träna på att försöka forma ett klassrum utifrån elevernas idéer. Ibland ledde det till oenigheter bland gruppmedlemmarna då alla elever inte hade samma åsikter om hur ett klassrum skulle se ut och naturligtvis ville alla elever få sina idéer och tankar nedskrivna. Mycket av arbetet gick ut på att eleverna skulle komma överens och samarbeta med varandra och låta alla elevers idéer få någon plats i arbetet, vilket var en ganska så tuff uppgift enligt Johan då det språkliga samspelet sattes på prov när alla gruppmedlemmar var tvungna att lyssna på vad deras kamrater hade för tankar, åsikter och idéer att komma med.

Sandra berättade om ett grupparbete som handlade om den första industriella revolutionen. Inga läroböcker delades ut av läraren, så grupperna fick istället leta upp fakta själva från bl.a. internethemsidor och böcker som de fick låna från biblioteket. Denna metod hade eleverna enligt Sandra inte arbetat på förr, utan tidigare hade de alltid fått tillgång till faktaböcker som redan fanns tillgängliga i deras egna klassrum. Sandra förklarade att gruppen delade upp arbetet på så vis att alla gruppmedlemmar fick någon uppgift som t.ex. att hitta fakta från internet. Efter att eleverna hade samlat

sitt material så samlades gruppen för att ge ”feedback” åt varandra och därefter så redovisade hela gruppen sitt material för resterande klassen. Sandra berättade att de i och med detta arbete fick träna på att arbeta på ett sätt som de tidigare inte hade gjort, vilket ställde elevernas samarbete och individuella prestationer på prov. Eleverna fick träna på att samarbeta med varandra och utbyta åsikter samt ge ”feedback” åt varandra. Men det ställdes även krav att varje gruppmedlem tog sitt ansvar och gjorde de uppgifter som man hade blivit tilldelats att göra av sin grupp.

Malin berättade om ett grupparbete i ämnet biologi som gick ut på att varje grupp tilldelades en människokropp som var gjord av plast. Människokroppen hade inga inre organ i sig, utan det var varje grupps uppgift att rita upp människans olika inre organ och sedan försöka placera ut de på rätt plats. Under denna uppgift så tränade eleverna på att samarbeta med varandra enligt Malin. Då många åsikter nämndes angående vart de inre organen skulle placeras så fick gruppmedlemmarna försöka tillsammans komma överens vart de skulle placeras.

”De flesta i min arbetsgrupp hade olika åsikter om vart vi skulle placera de inre organen i människokroppen men efter att vi samtalade lite med varandra så kom vi överens om hur vi skulle göra”. (Malin)

Denna uppgift krävde både energi och samarbete enligt Malin för att det både tog tid och kraft att komma överens då de flesta inte delade samma åsikter.

6.8.1 Några exempel på grupparbeten då eleverna lärde sig något och vad de lärde sig just då (Sammanfattat i en tabell)

Eleven	Språkligt samspel är viktigt	Språkligt samspel är inte viktigt
Erik	+	-
Johan	+	-
Sandra	+	-
Malin	+	-

+ = Stämmer bra enligt eleven

- = Stämmer mindre bra enligt eleven

Kommentar: Resultaten utifrån denna tabell kan man dra i linje med socialkonstruktivismen som anser likt denna tabell att det språkliga samspelet är viktigt och att även kunskap formas av med hjälp av språkliga samspel (Thomassen 2007).

7. Slutdiskussion

Detta avslutande avsnitt består utav en inledning med en kort diskussion om metoderna som använts och därefter en diskussion där min studies resultat redogörs till den tidigare forskningen. Avslutningen på uppsatsen består utav ett avsnitt som diskuterar implikationer för undervisning samt några meningar om eventuella förslag på fortsatt forskning inom detta ämne och sist diskuteras några avslutande meningar. Frågeställningarna i uppsatsen har i detta kapitel lagts till som underrubriker i resultatdiskussionen.

7.1 Metoddiskussion

Det har visat sig vara givande i positiv bemärkelse att uppsatsen grundats på kvalitativa intervjuer. De kvalitativa intervjuerna som genomförts har gett mig värdefull information som krävts för att få svar på mina frågeställningar. I och med intervjuerna så har det getts bra förutsättningar för att kunna ta del av elevernas livsvärldar samt hur eleverna själva upplever deras lärande i grupparbeten. De kvalitativa intervjuerna gav mig även bra möjligheter för att få en fördjupad förståelse av hur eleverna själva upplevde deras lärande i grupp. Just att jag kunde fördjupa mig i hur eleverna upplevde deras lärande ansåg jag vara väldigt viktigt. Det var för att syftet med intervjuerna var att få en fördjupad syn på elevernas egen livsvärld som senare skulle användas till denna studie. Viktigt att poängtera är att denna undersökning har haft fokus på att få fram intervjupersonernas subjektiva upplevelser av lärande i grupp. Något som inte var enkelt var att fokus hela tiden under intervjuerna skulle vara på att försöka tolka elevernas livsvärldar och inte tolka deras åsikter enligt min egen förståelsehorisont. Detta försökte jag ha i åtanke under alla intervjuerna vilket ibland var svårt då man var tvungen att koppla bort sin egen

förståelsehorisont och istället försöka tolka elevens. Däremot har jag haft i åtanke när jag tolkat materialet i efterhand att vara neutral och verkligen försökt återberätta elevernas upplevelser och åsikter så korrekt som möjligt.

En nackdel med de kvalitativa intervjuerna kan vara att det är oerhört tidskrävande att redovisa stora resultat utifrån vad exempelvis många elever anser om lärande. I och med att denna studie var tidsbegränsad så skulle det nästintill vara omöjligt att redovisa ett större resultat av många elevers upplevelser i min studie. Det skulle vara intressant att kunna ta del av fler elevers upplevelser istället för att endast utgå ifrån fyra elever som jag gjort i denna studie. Istället skulle man kunna använda sig av en enkätundersökning med flera öppna frågor för att få ett större resultat där exempelvis flera hundra elever deltar i undersökningen om hur de upplever lärande. Stukát (2005) förklarar att ett alternativ för att nå ett större antal elever än vad som är rimligt vid intervjuer kan vara att man använder sig av enkätundersökningar (Stukát 2005, s 42).

Med de kvalitativa intervjuerna så ansåg jag att det skulle bli lättare att sammanfatta svaren jag fick från intervjuerna och använda de till en bra resultatredovisning. Däremot skulle det bli väldigt krävande att sammanfatta alla svaren jag skulle få från en enkätundersökning med öppna frågor. Ett exempel skulle kunna vara ifall jag fick många svar som var utförligt besvarade. Stukát (2005) förklarar även han att det kan bli ett oerhört tufft och tidskrävande arbete att bearbeta en enkätundersökning med öppna frågor där man får långa samt fyllda svar (Stukát 2005, s. 44).

En stor anledning till varför jag valde de kvalitativa intervjuerna före enkätundersökningar med öppna frågor vara för att med kvalitativa intervjuer så skulle jag få mer kontroll över frågorna. Med detta menar jag att det exempelvis skulle vara lättare att omformulera en fråga ifall någon elev inte riktigt förstod frågans innebörd. Detta skulle inte fungera ifall jag använde mig utav enkätundersökningar och även Stukát (2005) förklarar att en av riskerna med enkätundersökningar är att man inte kan kontrollera ifall eleverna har uppfattat frågorna rätt (Stukát 2005, s. 43).

Något som skulle vara väldigt intressant skulle kunna vara ifall man intervjuade fler elever för att få fler och bredare perspektiv, vilket skulle leda till en ökad bredd i resultaten. I och med att uppsatsen var tidsbegränsad och tiden var knapp så minskade

möjligheterna för detta. Denna undersökning skulle man lätt kunna bygga vidare på genom att intervjua fler elever vilket skulle vara väldigt spännande.

Undersökningsspersonerna i denna studie går på samma skola och som en fortsatt forskning skulle man även kunna göra undersökningen bredare och exempelvis intervjua elever som går på olika skolor.

7.2 Resultatdiskussion

Under detta avsnitt har jag lag in mina frågeställningar som underrubriker och diskuterat resultaten av studien utifrån tidigare forskning samt teorier.

7.2.1 Hur och vad upplever elever att de lär sig av grupparbeten?

Resultaten från undersökningarna som gjorts i denna uppsats visar att eleverna anser att det språkliga samspelet i gruppen är viktigt. Detta kan man dra i linje med socialkonstruktivismen som anser att det språkliga samspelet är viktigt och att även kunskap formas med hjälp av språkliga samspel (Thomassen 2007).

Mina resultat från studien visar att elevers lärande stimuleras och utvecklas när de arbetar i en grupp där de trivs. Denna studie visar att eleverna själva tycker att deras individuella lärande utvecklas när de trivs och känner tillit till andra gruppmedlemmar. Nilssons (2005) resultat av studier han gjort visar att trivseln är nyckeln till lärandet hos elever i grupparbete som arbetsmetod (Nilsson 2005, s. 41). Alla vill ju självklart trivas när man arbetar i grupp, men däremot så behöver kanske inte trivseln vara just nyckeln till lärande hos eleverna som Nilsson (2005) menar. Med detta syftar jag på eleven Sandra som deltog i min undersökning som inte ansåg sig lägga någon större vikt vid att hitta en grupp där hon trivs. Hon ansåg istället att det viktigaste var att hitta gruppmedlemmar som arbetar flitigt och effektivt.

Det framkommer tydligt att eleverna som deltog i undersökningen ansåg att det individuella lärandet kan stärkas när man arbetar med grupparbeten som arbetsmetod. Resultaten visar också att eleverna anser att deras individuella förståelsehorisont utvidgas när de arbetar i grupp, då eleverna tar till sig idéer och tankar. Enligt eleverna kan det exempelvis ske när de samtalar i gruppen med varandra.

Även Hammar & Hempel (2008) beskriver att genom att elever samarbetar, samtalar och förklarar viktiga begrepp för varandra så leder detta till att det individuella lärandet utvecklas på ett positivt sätt. Just att eleverna också inspirerar och underlättar varandras lärande är positivt för alla som är inblandade (Granström, Hammar & Hempel 2008, s. 26).

Alla eleverna förklarade att de ansåg sig själva vara bra lagspelare i grupparbeten och en elev förklarade även att hon agerar både lagspelare och ledare i grupparbeten beroende på uppgiftens omfattning. Med det menade hon att hon gärna hjälper någon som kanske inte klarar av att lösa någon del som den tilldelats av gruppen. Eleven såg även sig själv som en ledare för att hon ofta strukturerar upp och håller i trådarna när hon ska arbeta i grupp med andra elever. Utifrån elevernas livsvärld så beskriver eleverna att de fungerar bra i grupparbeten och är bra lagspelare, samt att deras lärande ökar.

7.2.2 Föredrar eleverna i min undersökning att arbeta i grupparbeten eller individuellt?

Utifrån resultaten av intervjuerna verkar det rimligt att dra slutsatsen att de flesta elever anser att deras individuella lärande påverkas positivt i grupparbeten.

Mina undersökningar visar även att det nästan är jämt fördelat med en liten majoritet till att arbeta i grupp i fråga om eleverna föredrar att arbeta i grupp eller individuellt.

Resultaten visar tydligt att eleverna tycker att grupparbeten är en rolig arbetsmetod att arbeta på med ett fåtal undantag. Några exempel på undantag som eleverna lyfte fram var ifall de hamnade i en grupp som var ineffektiva, oseriösa o.s.v. Just att eleverna verkar tycka att det är roligt och stimulerande att arbeta i grupp är väldigt intressant och viktigt att tänka på. Nyström & Palm (2001) förklarar att när elever tycker att något är roligt och viktigt att arbeta med så inspireras bl.a. elevernas samarbetsförmåga, självkänsla samt skicklighet att kunna försöka förstå andra elevers perspektiv på ett positivt sätt (Nyström & Palm 2001).

Exempelvis så kan elevernas förståelsehorisont utvidgas när eleverna samarbetar med andra och försöker förstå andras perspektiv på saker och ting. Förståelsehorisonten hos eleverna kan då utvidgas vid exempelvis samtal då eleverna förklarar olika

lösningar samt idéer för varandra. Just att förståelsehorisonten kan utvidgas hos elever när de arbetar i grupp kan vara ett viktigt argument när man t.ex. ska försvara eller nämna viktiga fördelar med grupparbeten. Det kan exempelvis förekomma att andra lärare på skolan, föräldrar till eleverna eller eleverna själva ifrågasätter grupparbete som arbetsmetod. Då kan man som jag tidigare diskuterat ovan förklara att förståelsehorisonten utvidgas genom språkliga samspel vilket kan stärka det individuella lärandet på ett positivt sätt.

Det kan även poängteras att en elev ansåg att hon tycker om att arbeta i grupp men med vissa undantag. Undantagen kan vara enligt eleven då man hamnar i en ineffektiv grupp där inte så mycket blir gjort i arbetet. Hon nämnde att det första hon brukar tänka på är att hitta seriösa gruppmedlemmar som hon vet kan arbeta effektivt när det är dags för grupparbeten. Hon förklarade även att hon inte är beroende av att arbeta med sina vänner som hon umgås med. Detta strider mot Frykedals (2008) forskning kring att elever oftast väljer kamrater att arbeta med utifrån sociala relationer, alltså kamrater som eleven brukar umgås med (Frykedal 2008, s. 84).

Eleverna som deltog i undersökningen nämnde att det underlättar att arbeta i grupp om man får en väl fungerade grupp. Eleverna förklarade även att man kan hjälpa varandra i gruppen på så vis att man kan förklara saker som inte någon annan kanske förstår. Alla fyra elever berättade också att det kan vara skönt att arbeta i grupp då man inte behöver oroa sig för att man ligger efter eller gör dåligt ifrån sig, vilket kan ske när man jobbar individuellt med uppgifter.

När eleverna bads nämna för- och nackdelar med grupparbeten under intervjuerna utifrån deras egen livsvärld framkom det att fördelarna var något fler och nackdelarna något färre. Detta tyder på att eleverna anser att grupparbeten är en bra och lärorik arbetsmetod att arbeta på, men att den även har sina nackdelar. Därför går det inte dra slutsatsen att grupparbeten endast är positivt, utan att man bör ha i åtanke att det även finns nackdelar med grupparbeten som arbetsmetod.

7.3 Pedagogiska implikationerna

Här nedan kommer jag att diskutera samt ge några konkreta förslag på ett antal konsekvenser inom grupparbete som arbetsform. Kan även poängteras att resultaten gäller fyra elever och att det därför inte går att generalisera till alla elever. Följande pedagogiska implikationer borde vara självklara inom grupparbeten i skolorna:

- Det kan vara gynnsamt för elevers lärande när de tycker att grupparbeten som arbetsmetod både är roligt och meningsfullt att arbeta på. Resultaten av min studie visar att elever upplever grupparbeten som bra tillfällen till att både prata och samarbeta med andra elever. För det får naturligtvis inte bli så att någon elev mår sämre utav att arbeta i grupp. Min studie visar även att eleverna undviker att hamna i ”oseriösa grupper” för att eleverna inte vill uppleva att deras individuella lärande hindras p.g.a. att de arbetar i grupp med andra elever. Därför kan det vara bra ifall eleverna får komma med egna åsikter om hur grupparbetet ska gå tillväga.
- Studien visar även att elever upplever sig själva som bra lagspelare som tillför positiva saker i grupparbetet och som även är delaktiga under arbetes gång. Därför kan det vara positivt ifall eleverna själva upplever att de bidrar mycket i arbetet och känner att de klarar av att samarbeta, kommunicera och respektera de andra gruppmedlemmarna.
- Mina resultat utifrån studien visar att elever känner att deras individuella lärande utvecklas samt stimuleras när de arbetar i grupp med andra elever. Det kan exempelvis ske när nya idéer dyker upp genom språkliga samspel sinsemellan eleverna. Genom att samtala så kan även eleverna inspireras till att lära sig nya lösningar. Detta kan medföra att eleverna underlättar varandras lärande. Detta kan t.ex. ske när en elev inte kan lösa en uppgift själv utan istället lyssnar på hur de andra eleverna har löst uppgiften och därefter tar till sig idéer.
- Mina resultat av studien visar att det är ganska jämt fördelat med en lite marginal till grupparbeten i fråga om elever föredrar att arbeta i grupp eller individuellt. Därför kan det vara bra ifall eleverna får vara delaktiga i formningen av grupperna. Studiens resultat visar att elever ibland föredrar att

arbete individuellt och därför kan det vara bra ifall man som lärare tar hänsyn till detta. Man kan då samtala med de elever som föredrar att arbeta individuellt och fråga eleverna vilket av arbetsmetoderna som gynnar deras lärande bäst. För det är viktigt att komma ihåg att syftet med all undervisning är att elevernas lärande ska utvecklas. Vissa elever kan t.ex. tycka att någon arbetsmetod gynnar deras lärande mer än andra arbetsmetoder och därför kan lärarna ha i åtanke att ta hänsyn till elevernas åsikter.

7.4 Fortsatt forskning

Förslag på fortsatt forskning skulle kunna vara att man fortsatte forska på ett bredare plan inom detta ämne. För att likt jag tidigare nämnt i detta kapitel så är mina resultat endast utifrån fyra elevers upplevelser om lärande och därför går det kanske inte att generalisera till alla elever för att studien är relativt liten.

Några exempel på förslag på fortsatt forskning skulle kunna vara att man intervjuade fler elever, eller elever från olika skolor samt kommuner, jämföra ifall det skiljer sig i åsikter bland elever beroende på ålder och om det finns skillnader mellan hur flickor och pojkar upplever lärande i grupparbeten. Just att kunna jämföra flickor och pojkars åsikter skulle vara intressant att ta reda på för att se ifall åsikterna skiljer sig åt beroende på vilket kön man har.

Värt att nämna är att detta har varit en otroligt spännande upplevelse. För det är inte så ofta man har fått höra eller läsa hur eleverna själva upplever sitt lärande i grupparbeten, utan istället är det oftast lärare och forskare som ger sina synpunkter på detta.

7.5 Några avslutande meningar

Här nedan kommer jag kort att sammanfatta en slutknorr utifrån denna studies syfte som var att undersöka hur en grupp ungdomar/elever upplever sitt eget lärande i grupparbeten.

Denna studie har gett mig nya kunskaper som jag tidigare inte hade. Detta har medfört att min livsvärld har förändrats samt att min personliga horisont har utvidgats. Det har varit både roligt och spännande att ta del av elevernas egna livsvärldar, vilket har gett mig ett nytt perspektiv på hur eleverna själva upplever sitt eget lärande i grupparbeten. Denna studie har tydligt visat att elever själva upplever att deras individuella lärande stärks när de arbetar i grupparbeten. Eleverna tyckte även att nya idéer kan dyka upp när man samtalar med någon annan elev. De ansåg också att grupparbeten oftast är en rolig arbetsmetod att arbeta på, om nu inte alltför många hinder dyker upp på vägen som t.ex. att eleverna hamnar i samma grupp som en oseriös gruppmedlem. Åsikterna ifall eleverna föredrar att arbeta individuellt eller i grupp skiljde sig åt, med en liten majoritet åt att arbeta i grupp. Bör även poängteras att eleverna var överens om att språkliga samspel är viktiga och att samspel mellan elever även kan leda till individuellt lärande.

Några av eleverna som deltog i min undersökning förklarade att de var väldigt glada över att det äntligen fanns någon vuxen som ville lyssna på vad eleverna själva upplever om sitt eget lärande. De förklarade även att det sällan är någon vuxen som lyssnar på de och tar hänsyn till vad eleverna själva tycker och upplever.

Förhoppningsvis så läser många lärare denna studie och tar till sig både tips samt idéer och jag hoppas innerligen att denna studies forskning når ut till skolor. Som en avslutande mening på hela den här undersökningen vill jag bara förmedla en tankeställare till lärare och det är att man bör tänka om en extra gång när man formar ett grupparbete. Och kanske bör även lärarna ställa sig frågan, vad anser eleverna själva om detta?

Käll- och litteraturförteckning

Tryckta källor:

Dalen, Monica (2008). *Intervju som metod*. 1. uppl. Malmö: Gleerups utbildning.

Granström, Kjell, Hammar Chiriac, Eva & Hempel, Anders (2008). *Handbok för grupparbete: att skapa fungerande grupparbeten i undervisning*. 2., [kompletterade och aktualiserade] uppl. Lund: Studentlitteratur.

Kvale, Steinar & Brinkmann, Svend (2009). *Den kvalitativa forskningsintervjun*. 2. uppl. Lund: Studentlitteratur

Larsen, Ann Kristin (2009). *Metod helt enkelt: en introduktion till samhällsvetenskaplig metod*. 1. uppl. Malmö: Gleerup.

Løkken, G & Sjøbstad, F. (1995). *Observation och intervju i förskolan*. Lund: Studentlitteratur.

Maltén, Arne (1992) *Grupputveckling inom skola och andra arbetsplatser*. Studentlitteratur. Lund.

Nilsson, Björn (2005). *Samspel i grupp*. Lund: Studentlitteratur.

Runesson, Ulla & Lendahls, Birgit (red.) (1995). *Vägar till elevers lärande*. Lund: Studentlitteratur.

Stukát, Staffan (2005). *Att skriva examensarbete inom utbildningsvetenskap*. Lund: Studentlitteratur.

Thomassen, Magdalene (2007). *Vetenskap, kunskap och praxis: introduktion till vetenskapsfilosofi*. 1. uppl. Malmö: Gleerups utbildning.

Trost, Jan (2010). *Kvalitativa intervjuer*. 4., [omarb.] uppl. Lund: Studentlitteratur

Elektroniska källor:

Forslund Frykedal, Karin (2008). *Elevers tillvägagångssätt vid grupparbete: om ambitionsnivå och interaktionsmönster i samarbetsituationer*. Diss. Linköping : Linköpings universitet, 2008

Tillgänglig på internet: <http://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:liu:diva-11341>

Hämtat 15/10-2011.

Hensvold, Inger (2006). *Elevaktiva arbetsmodeller och lärande i grundskolan: en kunskapsöversikt*. Stockholm: Myndigheten för skolutveckling

Tillgänglig på Internet: <http://www.skolverket.se/publikationer?id=1837> Hämtat

13/10-2011.

Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet 2011. (2011).

Stockholm: Skolverket

Tillgänglig på Internet: <http://www.skolverket.se/publikationer?id=2575> Hämtat

14/10-2011.

Nyström, P. & Palm, T. (2001). *Är det något fel med vanliga matteprov?* Nämnaren nr 1. URL. Tillgänglig på internet: <http://nbas.ncm.gu.se/node/17175> Hämtat 14/10-2011.

Bilaga

Intervjuguide

Berätta lite kort om din bakgrund.

Hur går dina tankar när en lärare förklarar att det är dags för grupparbete?

Hur tycker du att du fungerar i grupparbeten?

Tycker du att nya idéer uppkommer när du arbetar i grupp med andra elever? Ge exempel.

Vad anser du att du lär dig i grupparbeten? Ge några exempel.

Föredrar du att arbeta i grupparbeten eller individuellt? Motivera varför.

På vilket/vilka sätt tycker du att grupparbete har en positiv inverkan på ditt lärande?

Kan du nämna några exempel på för- och nackdelar med grupparbeten? Exempelvis svårigheter.

Hur/på vilket sätt lär man sig något i grupparbeten?

Kan du ge exempel på ett grupparbete där du lärde dig något? Vad lärde du dig då?

Hur lärde du dig?

Är det något du vill tillägga om ditt lärande inom grupparbeten som vi inte pratat om?